

FAKULTA
STAVEBNÍ
ústav architektury

Ateliér:

Téma práce:

Ročník/semestr/rok:

Vedoucí práce:

Konzultant:

Autor:

AG035 Obnova památek

Obnova městských lázní v Malých Svatoňovicích

3. / letní / 2019-2020

Ing. arch. Adam Guždek, Ph.D.

Ing. Lubor Kalousek, Ph.D.

Lucie Hlobílová



ESEJ	01		02	PRŮVODNÍ ZPRÁVA
SITUACE ŠIRŠÍCH VZTAHŮ	03		04	SITUACE MÍSTA STAVBY
ZHODNOCENÍ STÁVAJÍCÍHO STAVU	05		06	KONCEPCE OBNOVY
NOVÉ FUNKČNÍ VYUŽITÍ	07		08	STAVEBNÍ PROGRAM
PŮDORYS 1.S - ZMĚNOVÝ VÝKRES	09		10	PŮDORYS 1.S
PŮDORYS 1.NP - ZMĚNOVÝ VÝKRES	11		12	PŮDORYS 1.NP
PŮDORYS 2.NP - ZMĚNOVÝ VÝKRES	13		14	PŮDORYS 2.NP
PŮDORYS 3.NP - ZMĚNOVÝ VÝKRES	15		16	PŮDORYS 3. NP
ŘEZY - ZMĚNOVÝ VÝKRES	17		18	ŘEZY
POHLEDY 1 - ZMĚNOVÝ VÝKRES	19		20	POHLEDY 1
POHLEDY 2 - ZMĚNOVÝ VÝKRES	21		22	POHLEDY 2
ŘEZOPOHLED 1 - VNĚJŠÍ VÝRAZ	23		24	ŘEZOPOHLED 2 - VNĚJŠÍ VÝRAZ
MATERIÁLOVÉ ŘEŠENÍ	25		26	ARCHITEKTONICKÝ DETAIL
VIZUALIZACE 1	27		28	VIZUALIZACE 2
VIZUALIZACE 3	29		30	VIZUALIZACE 4
PTAČÍ PERSPEKTIVA	31		32	VIZUALIZACE INTERIÉRU
FOTOGRAFIE MODELU	33			

Přístup architekta k památkám

Architekt by se měl snažit dochovat, co nejvíce stavebně historických památek z minulosti a měl by správně interpretovat jejich obnovu.

Při obnově památky si architekt musí uvědomit, že nevytváří pouze své vlastní dílo, ale přetváří práci někoho druhého, a tím pádem by měl respektovat záměr původního autora. To však neznamená, že architekt nemůže využít i svou vlastní kreativitu a zkušenosti. Architekt by se neměl bát zanechat za sebou také stopu moderní a současné architektury, avšak by neměl zapomínat na odpovídající materiály a historické metody postupů.

Prvním krokem při obnově památky by měl být řádný průzkum obnovované památky a následně promyšlení všech postupů práce. Samozřejmostí by měla být schopnost architekta rozpoznat cenné hodnoty daných prvků na objektu od méně podstatných po více podstatné.

V dalším kroku by měl zhodnotit i vhodnost použití daných materiálů a snažit se o co nejpresnější zachování jejich autentičnosti a použití správného technologického postupu. Samozřejmě, že se objevují památky, které nejsou esteticky příliš působivé. Není však možné, aby vše bylo dokonalé a to z toho důvodu, že každý je jiný a každý má úplně odlišné představy a dokonale provedené práce.

Mým názorem tedy je, že není v našich silách zachránit všechny stavby, ale můžeme se pokusit o jejich dochování v so největším množství.

Základní údaje

Název stavby: Obnova městských lázní v Malých Svatoňovicích

Místo stavby: Malé Svatoňovice, nám. K. Čapka 147

Okres: Trutnov

Kraj: Královehradecký kraj

Vlastník objektu: Obec Malé Svatoňovice

Účel stavby: Rekreace, krátkodobé ubytování, lékařská péče

Historie

Řešený objekt byl vybudován v první polovině 18.století díky přítomnosti významného léčebného pramene a byl umístěn na náměstí v historickém jádru obce. Původně měla budova pouze dvě nadzemní podlaží a valbovou střechu. Členění fasády bylo provedeno pomocí říms, pilastrů, bosáží a šambrán. Sloužila pro ubytování a rekreaci hostů z širokého okolí.

V roce 1930 zachvátil obec požár včetně městských lázní. Celý krov shořel a zůstaly jen obvodové stěny. Po 6 letech rekonstrukce, se zvýšil počet podlaží na tři pro zvýšení kapacity hostů a objekt se znovu otevřel veřejnosti. Valbová střecha byla nahrazena falešnou mansardovou střechou a fasáda očištěna od zdobení. Původní okna s osmidílným členěním byla vyměněna za soudobá typizovaná dvoukřídlá okna.

Přibyla přístavba se záchody ve vnitřím dvoře. Provoz lázní se zmenšil pouze na očistné koupele. Po válce byla zřízena sauna. Po druhé polovině 20. století lázně upadaly. Do 80. let 20. století zde fungovali lázně, hotel a hostinec. Vedlejší křídlo bylo v roce 1946 využito pro expozici Muzea bratří Čapků, jejichž rodina zde žila.

K novodobým zásahům patří výměna oken a zateplení stropu nad třetím nadzemním podlažím v roce 2011 a stavební úprava lékařského střediska v roce 2018 společně s výstavbou venkovního výtahu.

V současnosti zde tedy fungují ordinace lékařů, sociální byty, Muzeum bratří Čapků, veřejné toalety v případě konání akcí na náměstí a byla zde nově vybudována i obřadní síň.

Koncepce zásahu do stavební podstaty

Cílem stavební obnovy je navrácení podoby budovy do doby před modernizací ve 30. letech.

Největší stavební zásah bude odebrání třetího nadzemního podlaží a odstranění falešné mansardové střechy. Ta bude nahrazena střechou valbovou s obytným podkrovím.

Dále budou analytickou korekcí odstraněny novodobější přístavby ze zadní části objektu, které vznikly touto modernizací. Dispozice bude upravena dle funkce dané části objektu, dojde zde převážně k vybourání novodobých příček.

I na fasádě dojde ke změnám a to v jejím členěním. Bude jí navraceno zdobení pomocí říms, pilastrů, bosáží a šambrán. V celém objektu dojde k výměně oken, která budou členěna na čtyři tabule, jako to bylo před vyhořením objektu.

Na náměstí bude dostavěna novostavba na místo parku.

Nejhodnotnějšími konstrukcemi jsou klenby a svislé nosné konstrukce z 18. století.

Urbanistické řešení

Budova má dvě křídla tvořící půdorysný tvar písmene L a přiléhá k budově kulturního domu. Společně tvoří jednu stranu náměstí.

Řešeným územím je i svažité náměstí Karla Čapka, které je doplněno o nárožní novostavbu skládající se ze dvou objektů, aby náměstí působilo uceleně. Pěší a pojezdné plochy na náměstí jsou odlišeny dlažbou s rozdílnou barevností.

Dále je navržena výsadba stromové aleje jako pravděpodobný směr původní trasy na náměstí v návaznosti na průjezd v objektu, který se nachází v pravém křídle objektu.

Náměstí je doplněno o mobiliář v podobě laviček umístěných u stromové aleje. Dále jsou zde navrženy odpadkové koše, veřejné osvětlení, stojany pro kola, turistická tabule.

V zadní části objektu se nachází parkoviště se zahradou.

Architektonické řešení

U obnovovaného objektu byla snaha navrátit jeho původní pozdně barokní výraz na základě historických fotografií a dokumentů. Změnil se počet podlaží, avšak výška objektu zůstala téměř zachována, díky nově navrženému krovu.

Fasáda bude tvořena novou vrstvou vápenné omítky v zběžových odstínech a bude jí navraceno původní zdobení v podobě korunní římsy, pilastrů, nárožního armování, lisén s bosáží a šambrán. Okna budou vyměněna za kastlová s 8 dílným členěním.

Valbovoá střecha bude mít střešní krytinu z břidlicových šablon, skládanou na Německou šupinu. Rozměr jedné šablony je 400x400 mm. Komíny budou omítnuty vápennou omítkou.

Vstupy do objektu jsou celkem čtyři, třemi se dostaneme do 1. nadzemního podlaží objektu a jedním vstupem do 2. nadzemního podlaží přes lávku umístěnou ze zadní části objektu. Vstup do ubytování a lázní bude zachován z náměstí bratří Čapků. Vstupy do pravého křídla budou přemístěny do průjezdu, jak to nejspíše bylo před modernizací. Vstupy ze zadní strany budou nahrazeny okny.

Na pravém křídle je v podkroví umístěn velký světlík umístěný na severní straně, slouří k prosvětlení. Na levém křídle jsou v podkroví umístěny skleněné vikíře s mřížkou k větrání. Vikíře jsou ze tří stran proskleny.

Shodiště ke vstupním dveřím do lázní je nahrazeno zapuštěným schodištěm do svahu a tím je vytvořen i bezbariérový přístup.

Dispoziční řešení

Objekt má celkem čtyři vstupy z toho tři jsou přístupné z náměstí Karla Čapka a jeden zadní bezbariérový vstup do druhého nadzemního podlaží, který je přístupný po pěší lávce z parkoviště.

Vertikální komunikace jsou řešeny dvěma dvouramennými schodišti a jedním výtahem. Výtah je umístěn tak aby jej mohla využívat obě křídla objektu. každé shodiště je umístěno v jednom křídle budovy.

V prvním podlaží pravého křídla objektu je zachována obřadní síň s upraveným dispozičním řešením. Chyběly zde toalety pro návštěvníky, které jsou zbudované na místo dlouhé nepřiliš využívané chodby. v zadní části se nachází kancelář.

Dále se v tomto křídle nachází vstup do muzea bratří Čapků s pokladnou a toaletami pro návštěvníky. Muzeum je zmodernizováno a rozšířeno v druhém nadzemním podlaží. V podkroví tohoto křídla je vybudován ateliér s obrazy Josefa Čapka.

Třetí vstup z náměstí je do levého křídla objektu a slouží pro návštěvníky městských lázní a pro ubytované hosty. k tomuto vstupu vedou již zmiňované zapuštěné schody do svahu. Lázním je vyhrazeno převážně první nadzemní podlaží, kde se nachází recepce, denní místnost pro personál, prádelna, šatny, hygienické zázemí, sprchy, bazén, vířivka a sauna s odpočinkovou místností. Část lázní se nachází i v druhém podlaží, a to ve formě zábalů a masáží. Technická místnost je umístěna v 1. suterénu a nachází se zde kotle, zásobníky vody i technické vybavení bazénu (čerpadla, technologie čištění, úprava vody, ohřev vody). Přístup do technického zázemí je z chodby u recepce v levém křídle.

V podkroví levého křídla se nachází pět pokojů pro hosty. Dva pokoje dvoulůžkové, dva pokoje dvoulůžkové s přistýlkou a jeden pokoj čtyřlůžkový. Dále je v podkroví navržena jídelna s kuchyní.

Posledním zadním vstupem se dostáváme přímo do části druhého nadzemního podlaží, kde se přes zádveří dostáváme do chodby, která je zároveň čerkárnou pro pacienty. V této části objektu se nachází tři ordinace lékařů,

zubní ordinace, sklad, WC pro návštěvníky, uklidová místnost, denní místnost a koupelna pro lékaře. Lékařská část objektu je zcela provozně oddělena od zbytku objektu.

V Pravém křídle objektu je respektován dispoziční dvojtraktr a ve křídle levém trojtrakt. Za objektem je navržené parkovací stání pro pracovníky i návštěvníky objektu. Pro pacienty je vyhrazeno horní parkování umístěné u lávky, která vede k objektu.

Konstrukční řešení

Základové konstrukce nebyly podrobně zjištěny. V budoucnu se doporučuje provedení sond.

Jedná se o stěnový smíšený nosný systém. Tloušťka zdí se liší, pohybuje se 850-500 mm. Nosné obvodové konstrukce tvoří smíšené zdivo tl. 850 mm (kámen a cihla plná). Nosné vnitřní konstrukce tvoří také smíšené zdivo tl. 680–950 mm.

Pod prvním nadzemním podlaží jsou nejspíše kamenné základy do nezámrzné hloubky. Nad prvním podlažím jsou valené klenby z CP, lunety nad prostupy v obvodových stěnách a nad prostupy ve vnitřních nosných stěnách. Nad druhým podlažím je trámový strop se záklopem a násypem opatřený podhledem z dřevěných prken.

Dva půdorysné obdélníky uspořádané kolmo na sebe jsou v různých výškových úrovních. Současný tvar střechy je sedlový(valbový) s falešnou mansardou, která tvoří opláštění třetího podlaží. Tento tvar střechy bude nahrazen střechou valbovou na lázeňském křídle a střechou sedlovou na křídle s muzeem.

Krov bude dřevěných. Konstrukce krovu je tvořena plnou vazbou se středomými a vrcholovými vaznicemi. V pravém křídle bude krov pohledový s příznými krokvy. Tepelná izolace bude řešena nadkroevním systémem. Krytina bude z břidlicových šablon. Kotvení šablon je pomocí hřebíků.

Světlík na pravém křídle slouří k prosvětlení a některé tabule se dají otevřít, aby bylo podkroví provětráno. Skleněné vikíře s mřížkou na levém křídle jsou ze tří stran prosklené. Nosnou kostru tvoří ocelový rám uvnitř světlíku. V čelním pohledu je umístěna mřížka k větrání místnosti.

Nové podlahy budou ve 2. a 3. nadzemním podlaží v obou křídlech.

Základní výměry

Plocha pozemku: 1166 m²

Zastavěná plocha: 663 m²

Užitná plocha: 1860 m²

Obestavěný prostor: 8360 m²

Přibližné náklady: 41 800 000 Kč



- Hranice řešeného území
 Řešený objekt
 Navržená zástavba
 Okolní zástavba
 Pojízdne komunikace
 Veřejná zeleň
 Vodní plochy
 Železniční trat
1. Kostel | 2. Kulturní dům | 3. ZŠ (I. stupeň) | 4. MŠ | 5. ZŠ (II. stupeň) | 6. Právní akademie | 7. Sportovní areál | 8. Hřbitov | 9. Obecní park | 10. Obecní úřad | 11. Autobusové nádraží
 12. Železniční stanice | 13. Bývalá hornická štola | 14. Mariánský sad s křížovou cestou



0 10 50 100

03 | SITUACE ŠIRŠÍCH VZTAHŮ



Pohled na budovu z náměstí



Prostory lázní



Místnost s bazénem



Zadní strana objektu s přístavbami



Schodiště v levém křídle budovy



Obřadní síň

Novodobé výplně otvorů se členěním působí v kombinaci s hladkou fasádou zvláštní dojmem.

Mapy na omítce jsou příčinou vlhkosti ve zdivu.

Přístavba na východní straně budovy, je rušivým prvkem na fasádě a jejím odstraněním bychom docílili jednotného a celistvého charakteru stavby.

Nedávno zbudovaný výtah plní funkci bezbariérového přístupu, je ovšem otázkou, zda by nebylo vhodnější situovat jej dovnitř dispozice a eliminovat tak narušení celistvého charakteru fasády.

Celkový dojem z budovy by měl vypovídat o její funkci.

Teracové podlahy a schodiště byly shledány hodnotnými a měly by být zachovány.

Další instalace, které budou v objektu provedeny, by měly být provedeny šetrně a s respektem ke klenbám.

Doporučuje se zachovat dveře i takové detaily jako jsou kliky či závěsy.

Zachování prvků vyskytující se v lázních jako jsou kohoutky, výtoky, zábradlí, držadla, madla. Lze vystavit v muzeu.

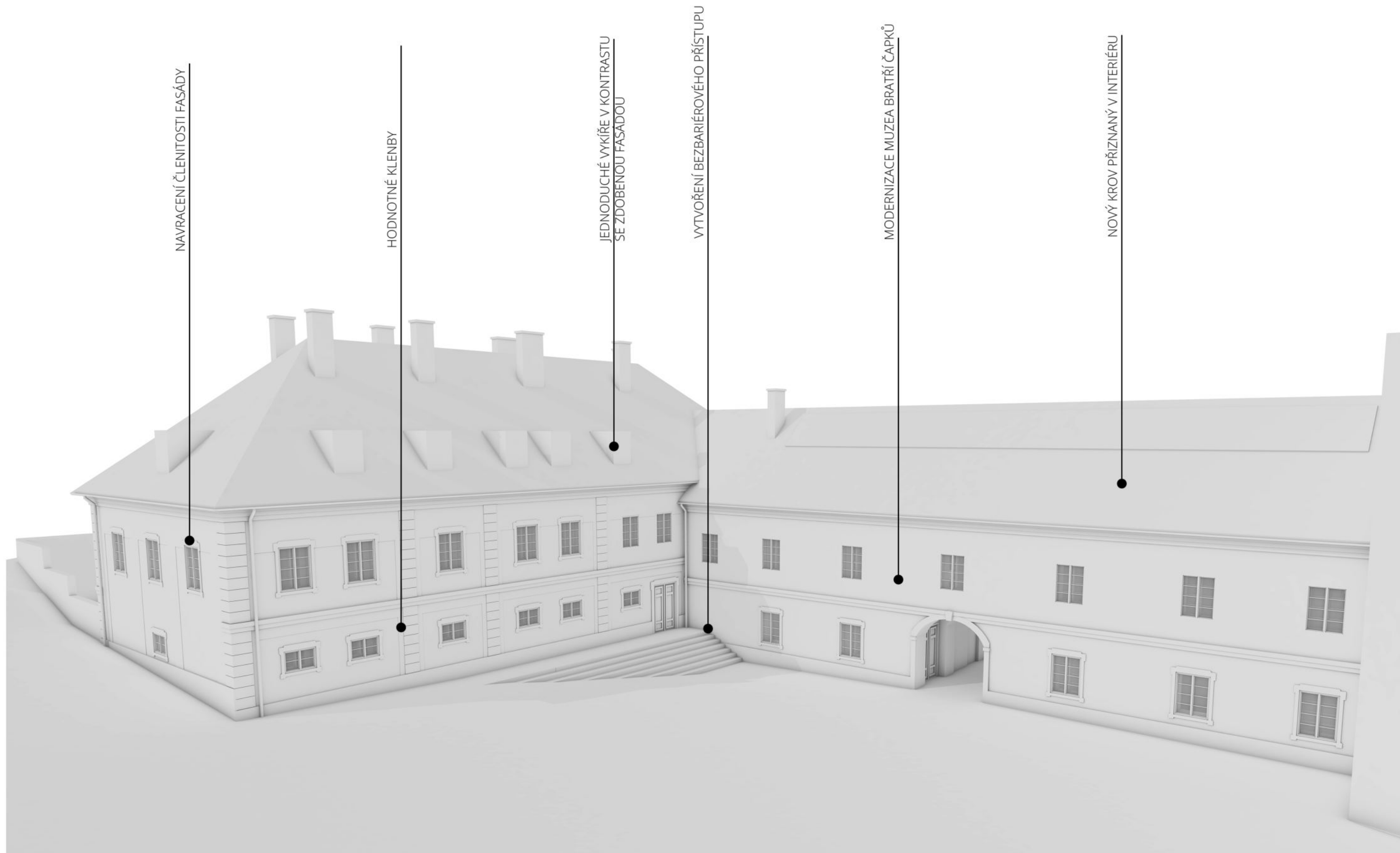
Obklady v lázních nelze zachovat, jsou na mnoha místech poničeny.

Zábradlí ve 3.np obnovit, opravit a zachovat.

Pokud jsou například hodnotné dveře umístěny na nevhodném místě nebo ve stěně, kterou je nutno odstranit, je možné je doplnit do míst, kde dveře schází nebo se nedochovaly.

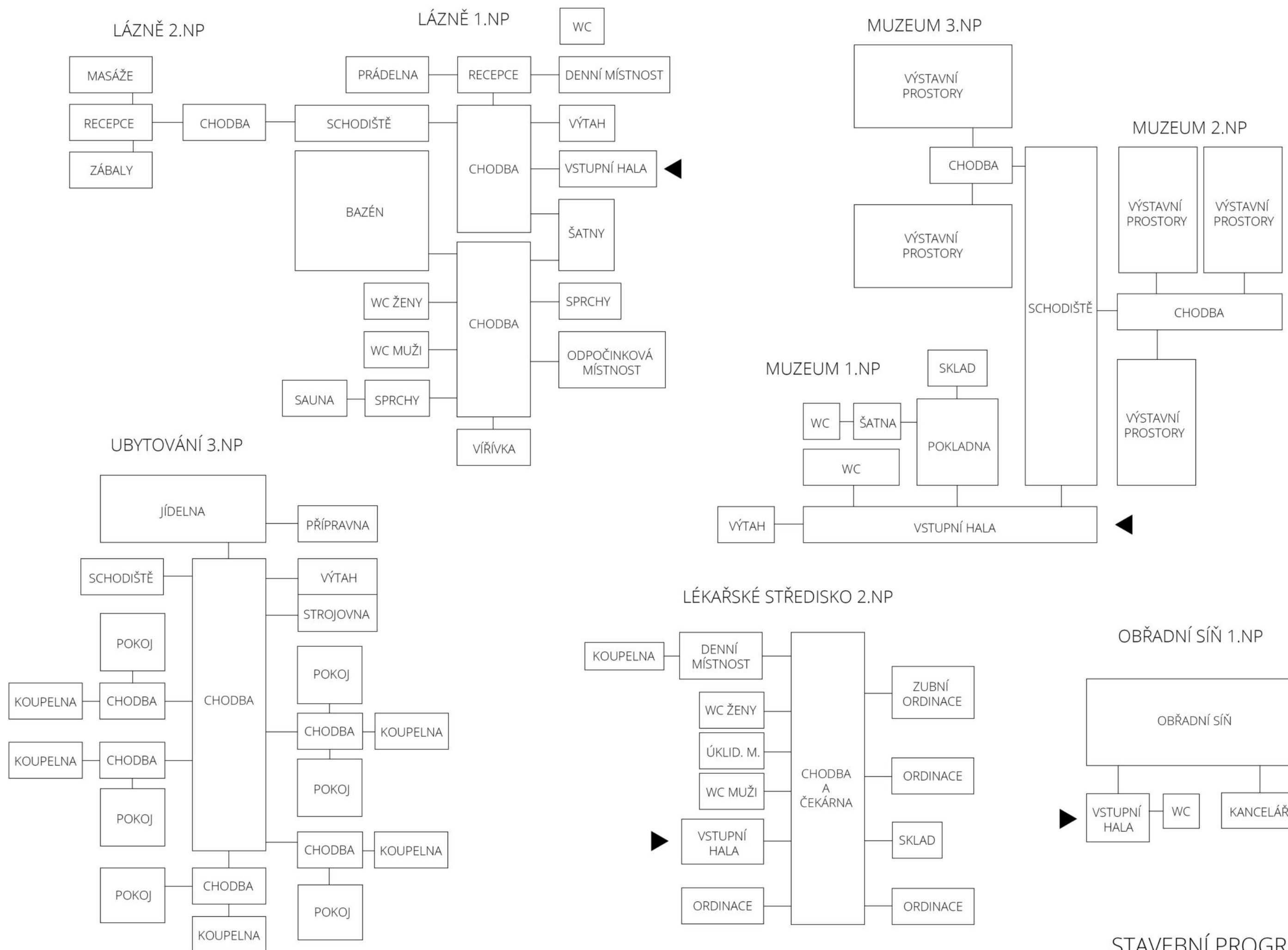
Za rušivé se považuje zejména místnost se saunou v 1. np, která svým umístěním výrazně narušuje dispozici. Odstranit je nutné také některé příčky v 1. np (např. v prostoru veřejného WC), které nerespektují klenbová pole.

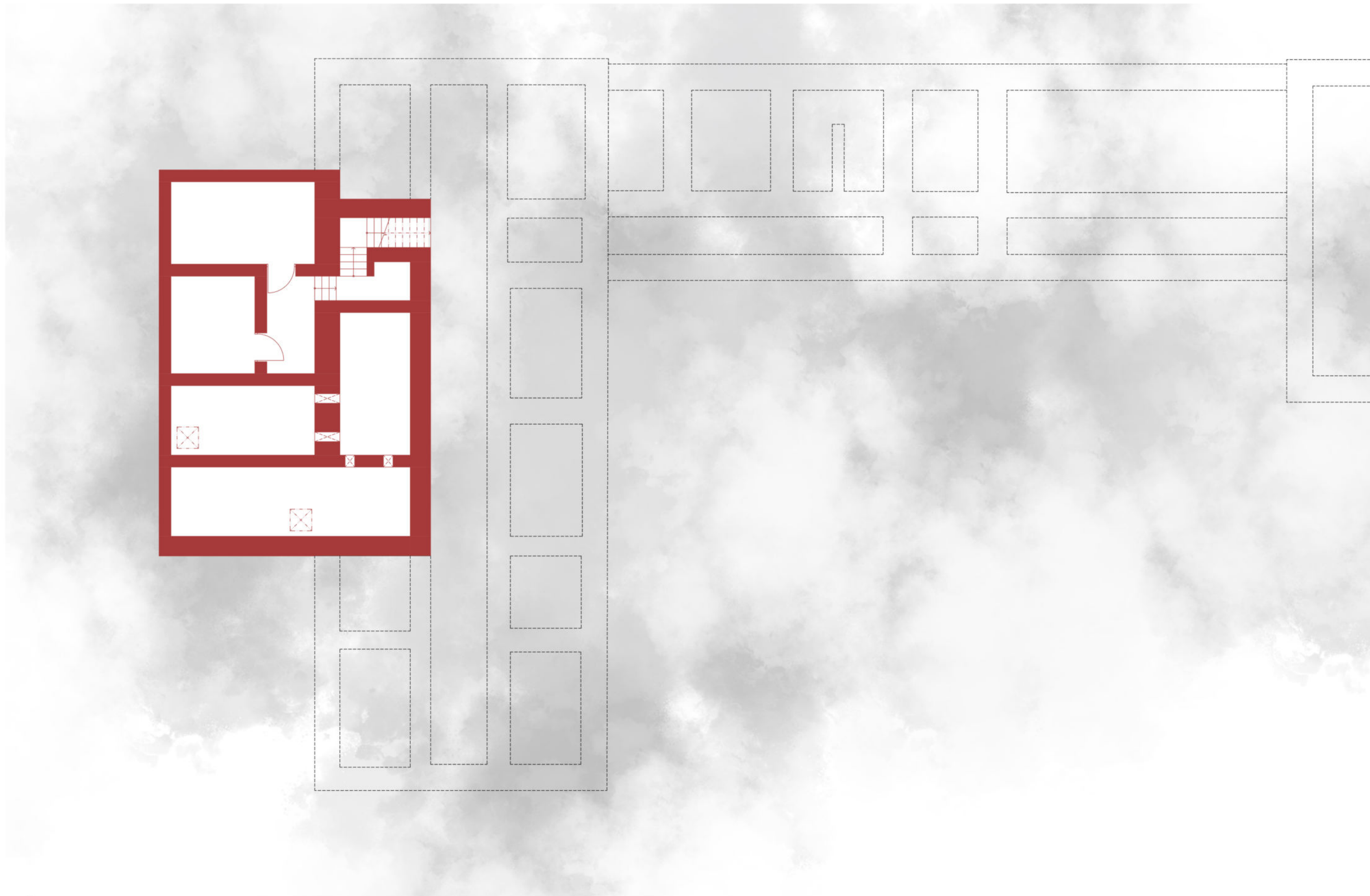
Navrhnout mobiliář v obřadní síni s jednotným stylem. Také zde chybí WC pro návštěvníky.



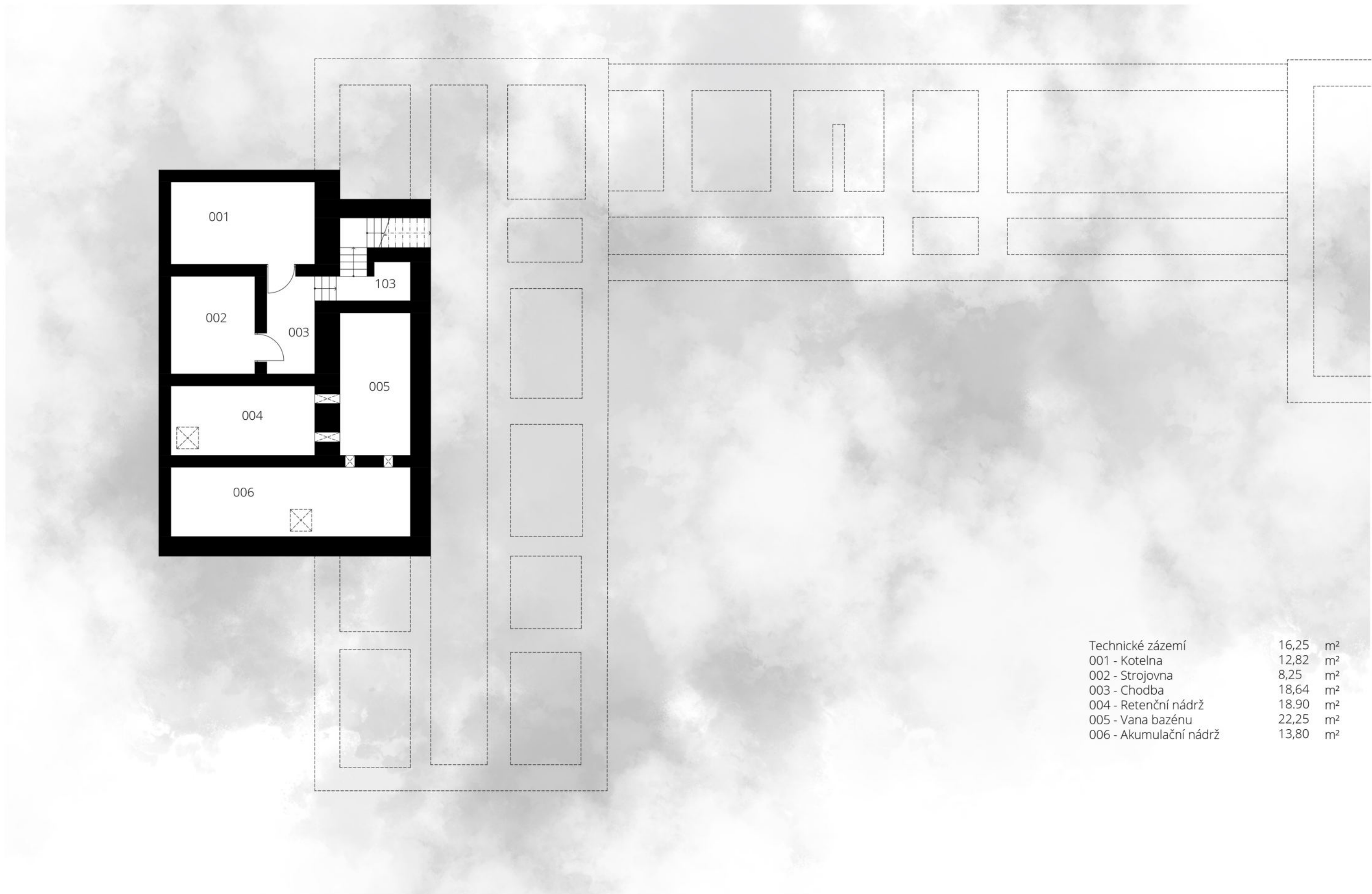
- Sanace poruch zdiva - Konzervace kleneb - Restituce členění fasády - Přestavba 3.np na podkroví







Nově navržené konstrukce Zemina Základové konstrukce pod 1.np



Technické zázemí	16,25	m²
001 - Kotelna	12,82	m²
002 - Strojovna	8,25	m²
003 - Chodba	18,64	m²
004 - Retenční nádrž	18,90	m²
005 - Vana bazénu	22,25	m²
006 - Akumulační nádrž	13,80	m²

 Zemina

 Základové konstrukce pod 1.np



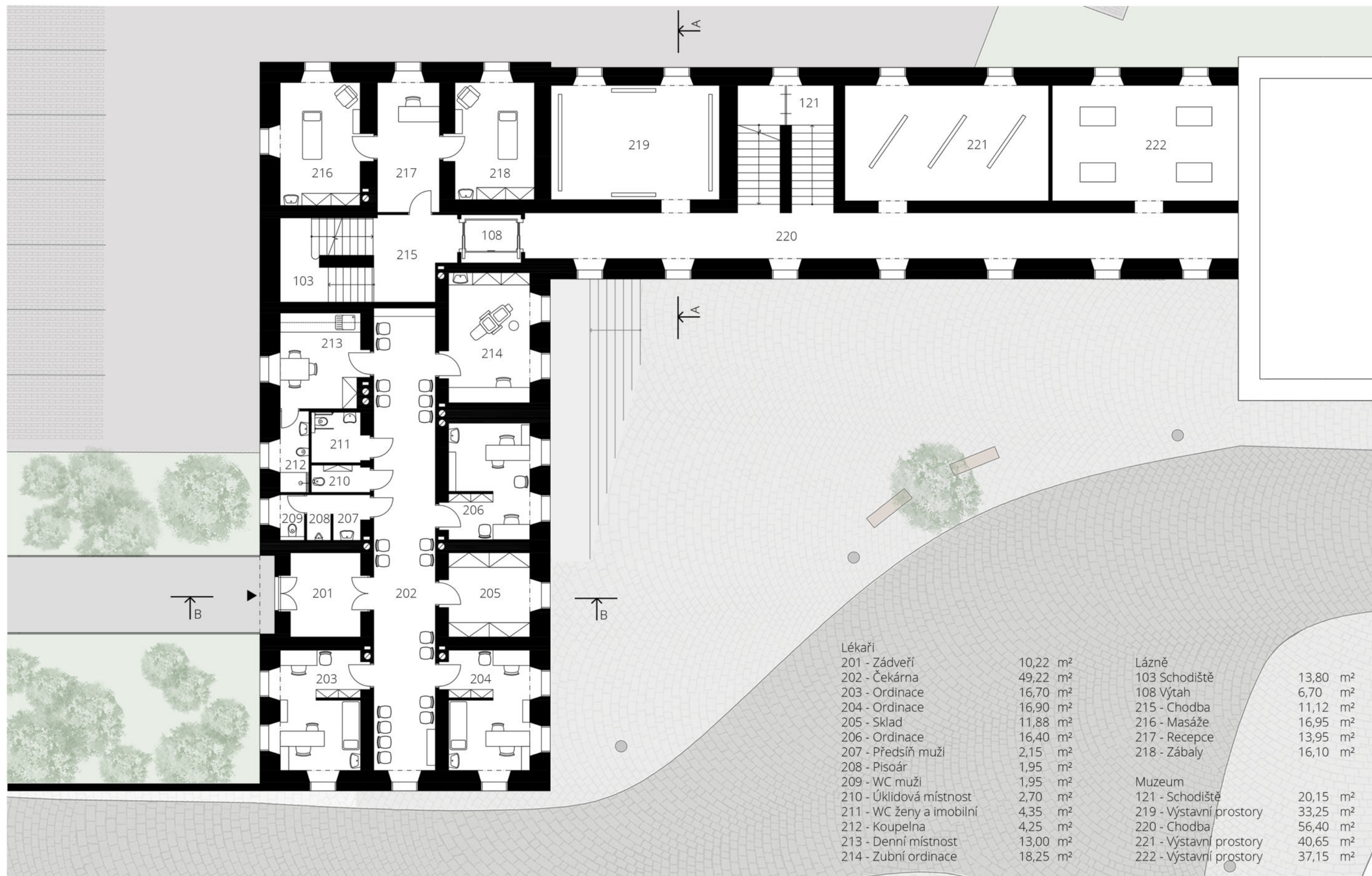


■ Stávající konstrukce ■ Bourané konstrukce ■ Nově navržené konstrukce

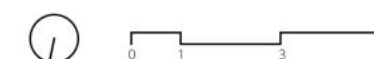




Stávající konstrukce
 Bourané konstrukce
 Nově navržené konstrukce

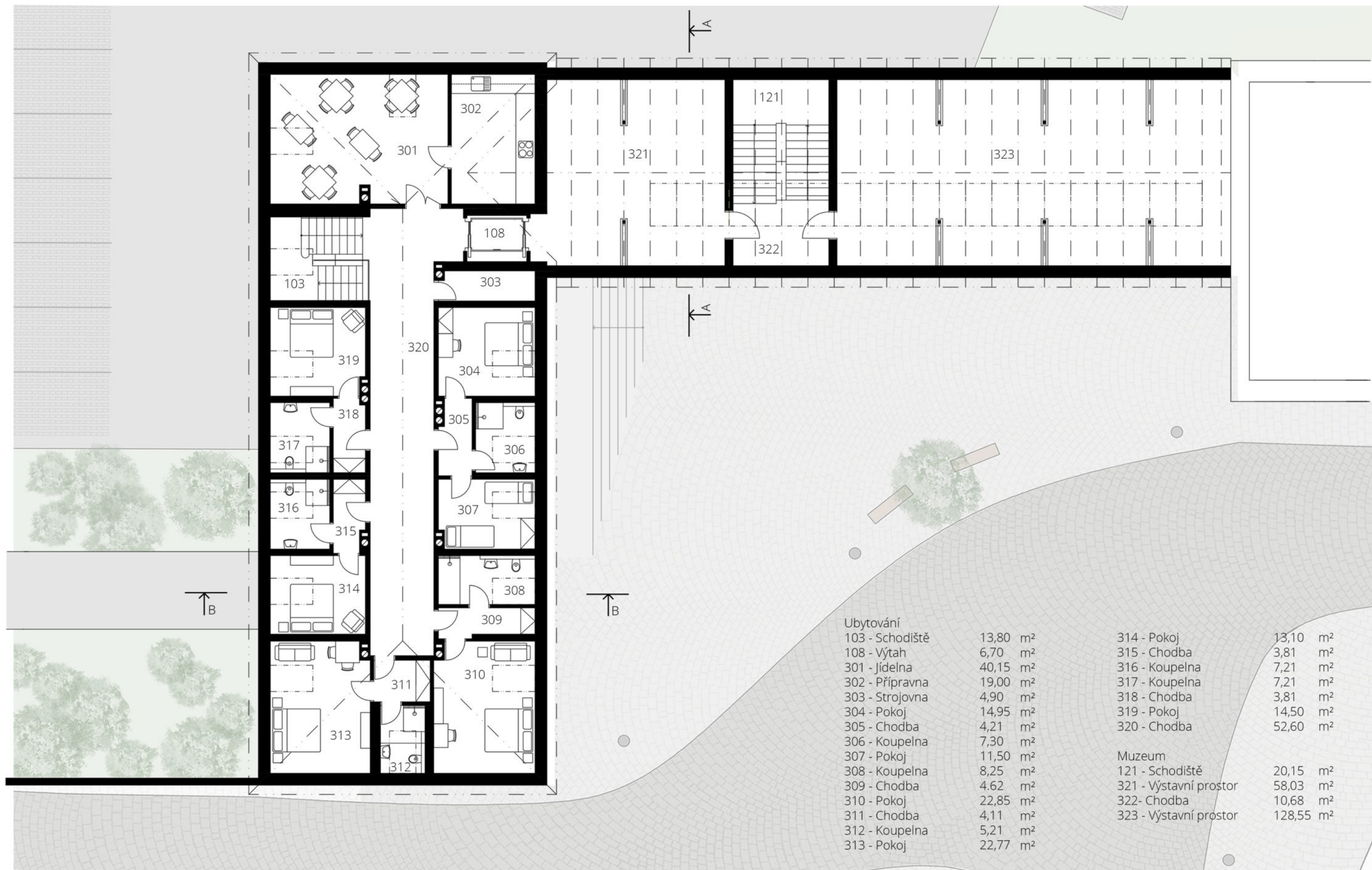


Zpevněná plocha pro pěší
 Zpevněná plocha pojízdná
 Zatravněná plocha



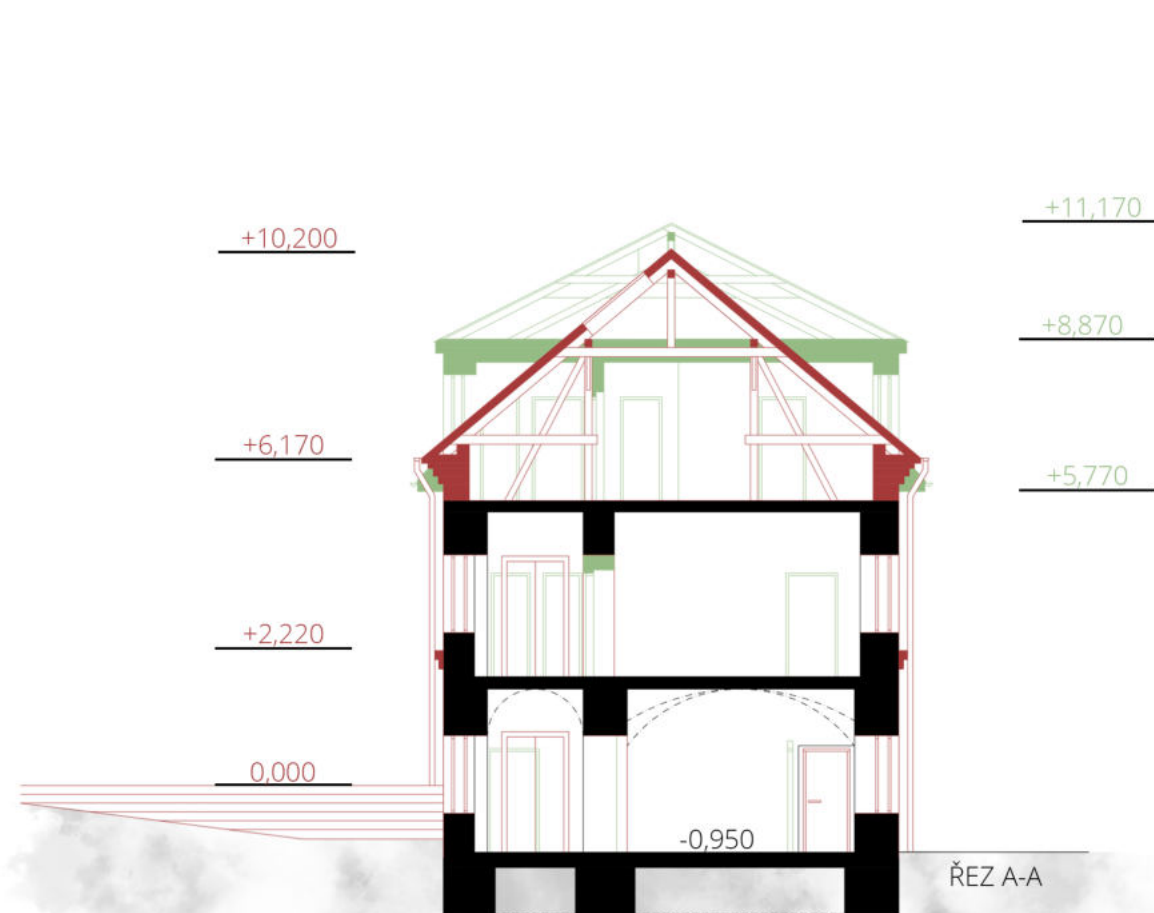


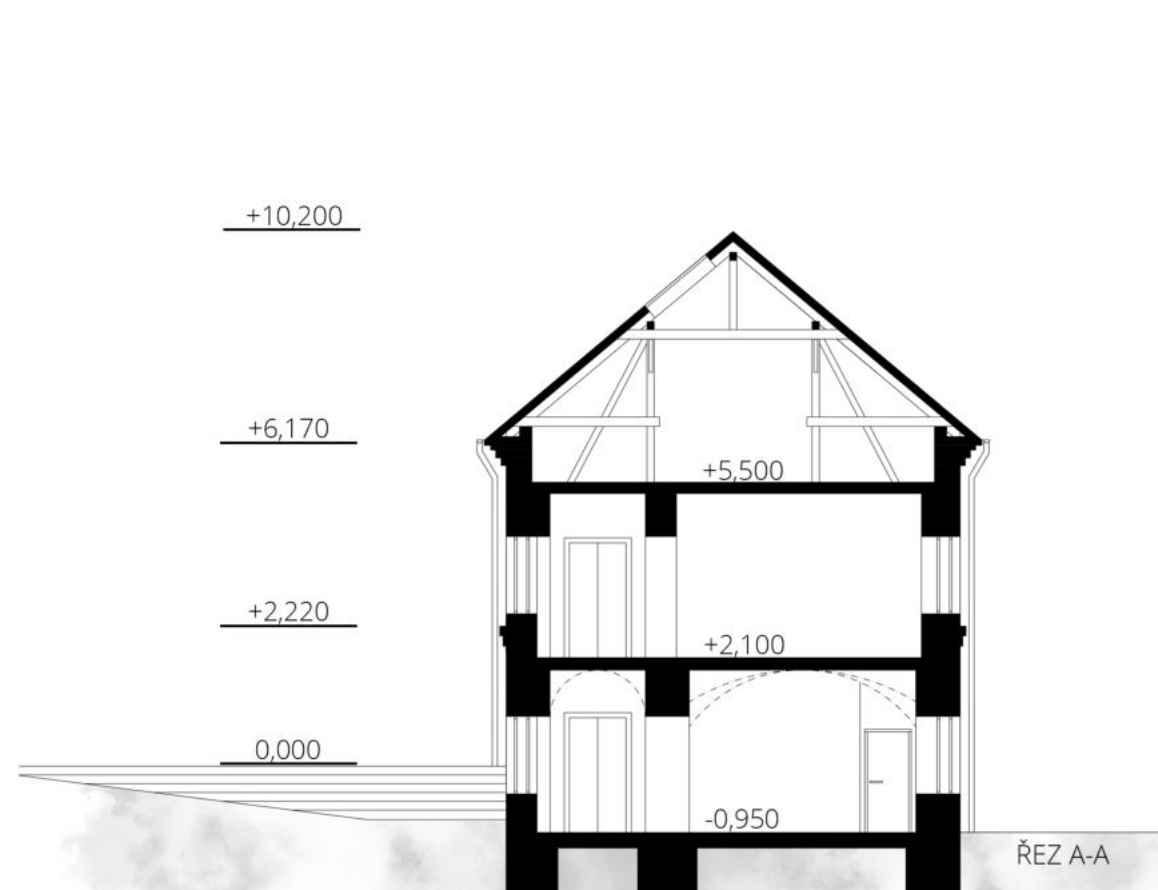
■ Bourané konstrukce
 ■ Nově navržené konstrukce



Zpevněná plocha pro pěší
 Zpevněná plocha pojízdná
 Zatrávněná plocha







ZÁPADNÍ POHLED



VÝCHODNÍ POHLED



SEVERNÍ POHLED



JIŽNÍ POHLED





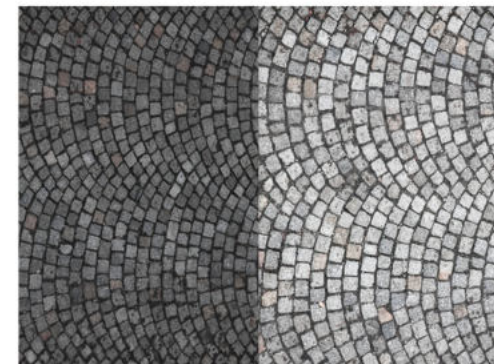




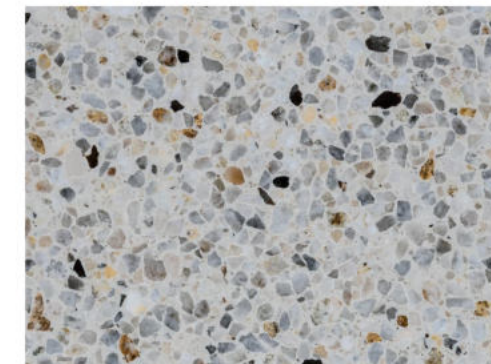
ŠABLONY Z BŘIDLICE
Střešní krytina



POHLEDOVÝ BETON
Lávka v zadní části objektu



ŽULOVÁ LOMOVÁ DLAŽBA
Zpevněné plochy na náměstí - dva odstíny
pro odlišení ploch pro pěší a pojízdných
ploch



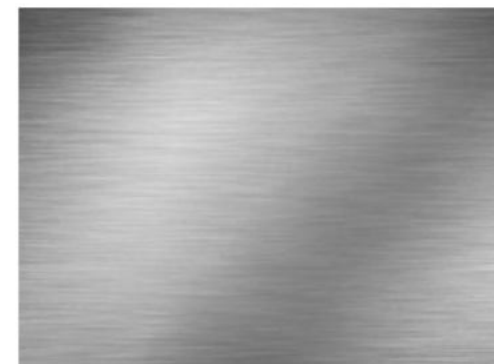
LITÉ TERACO
Prostory lázní v 1. nadzemním podlaží



ZATRAVŇOVACÍ DLAŽBA
Parkovací stání



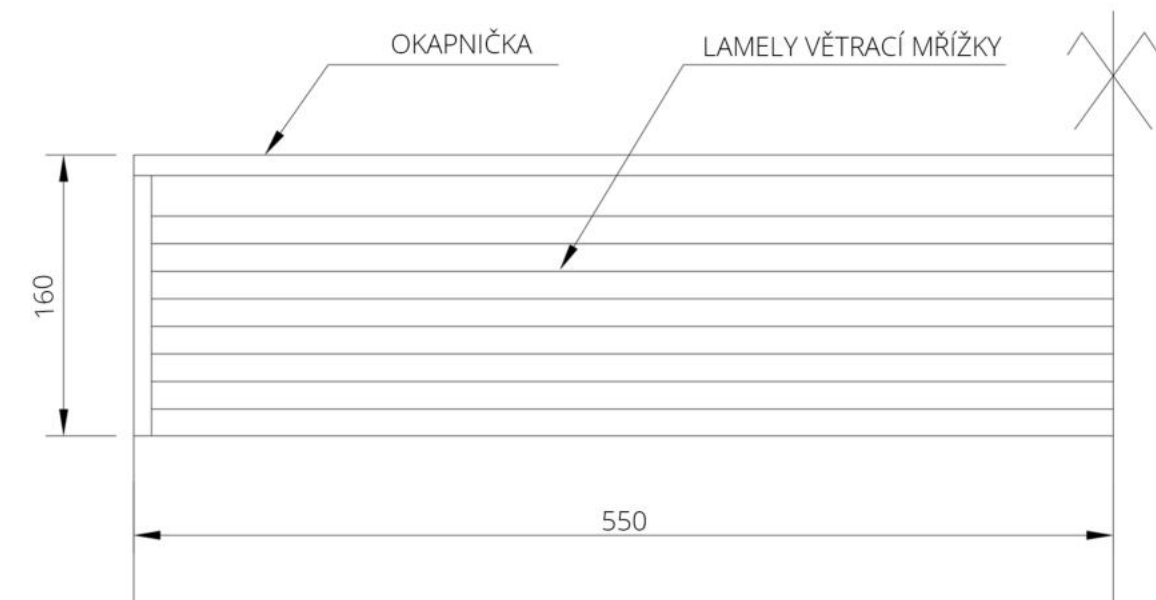
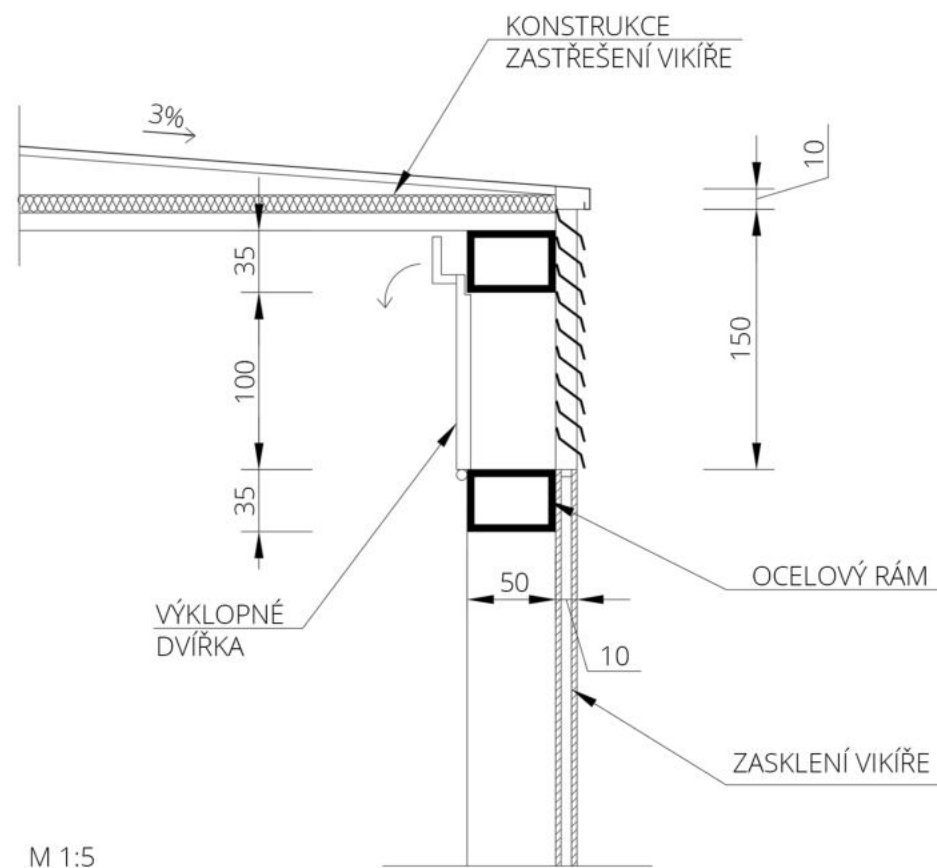
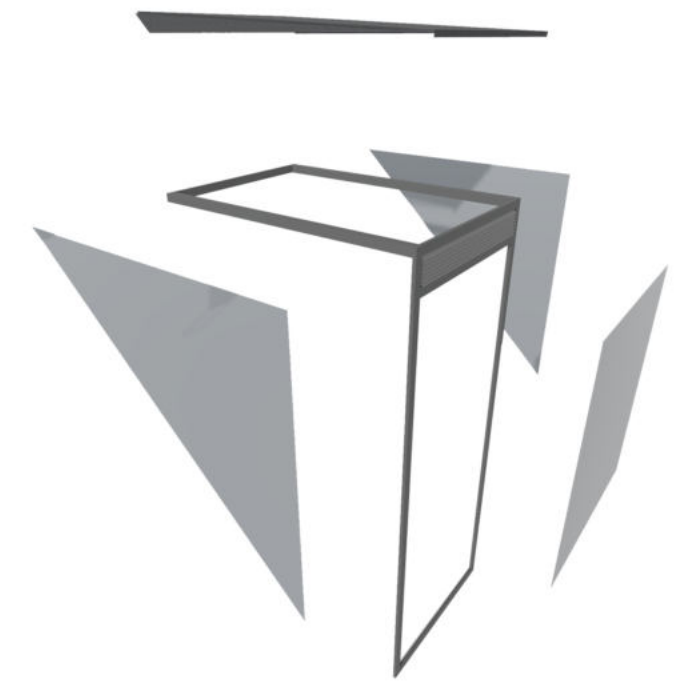
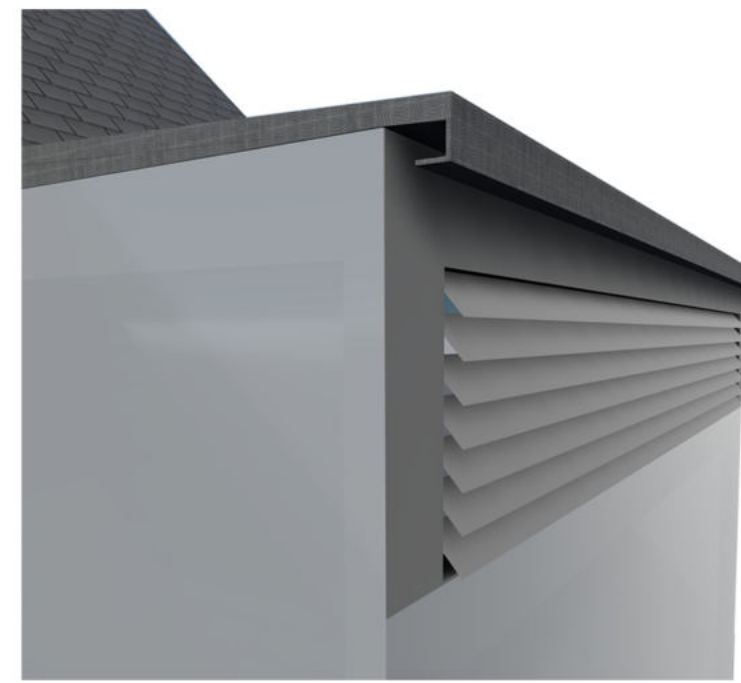
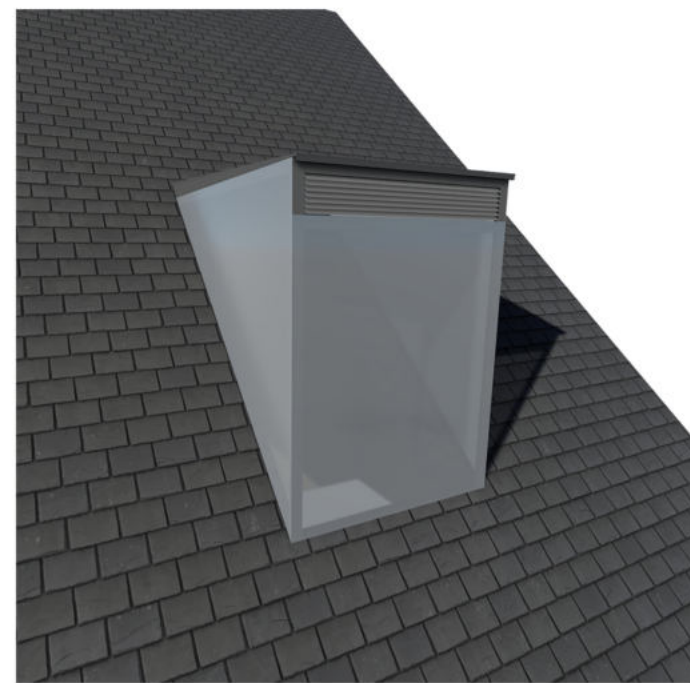
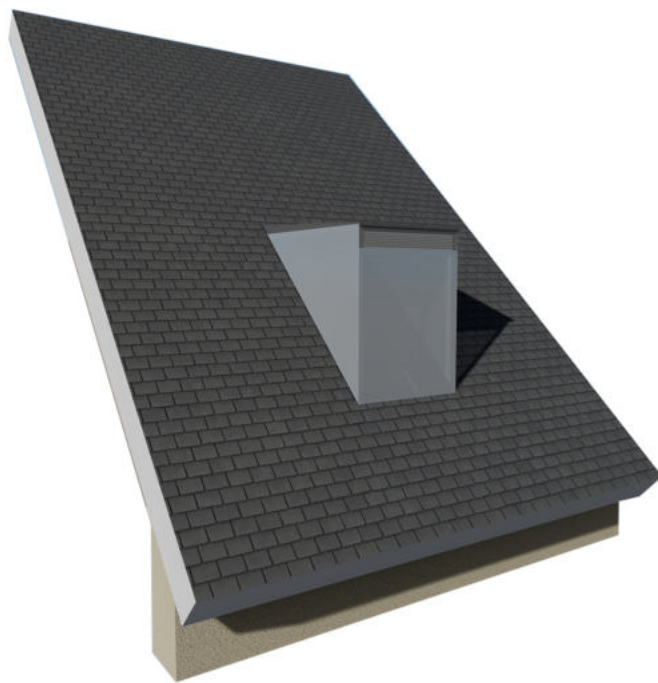
HRUBÁ A JEMNÁ VÁPENNÁ OMÍTKA
Venkovní fasáda objektu, béžové odstíny



NEREZOVÝ PLECH
Bazén v lázních



MLÉČNÉ SKLO
Příčky v lázních, zástěna sprchového
koutu v pokojích



Střešní vikíře jsou navrženy tak, aby na střešní rovině nepůsobily příliš mohutně.

Opláštění vikířů ze tří stran sklem napomáhá odlehčenému dojmu, zároveň skla odráží okolí budovy. Vikíře jsou navrženy v co nejjednoduším smyslu, kvůli docílení kontrastu s velmi zdobenou fasádou budovy.

Nosnou konstrukci vikíře tvoří ocelový rám z jeklových profilů. Zastřešení vikíře je provedeno plechovým plátem na konci opatřený okapničkou. V horní části vikíře je umístěna větrací mřížka. Skla jsou k ocelovému rámu přilepena.









